85ste Jaargang. — N° 32. Abonnementsprijs : fr. 15.00 per jaar — 30 centiemen het nummer Zaterdag 12 Augustus 1939.

DE POSTRIJDER

DER PROVINCIE LIMBURG

WEEKBLAD VERSCHIJNENDE ELKEN ZATERDAG

AANKONDIGINGEN.
Prijs per regel . . . . . fr. 1,00
Tusschen Allerlei en Provincienieuws, volgens overeenkomst.
KLEINE AANKONDIGINGEN :
Van 1 tot 4 regels . . . . fr. 0,50
Elke regel meer . . . . . fr. 0,75

BUREEL & REDACTIE
DRUKKERIJ COLLEE, N.V.
REGULIERENWAL (Steenderpoort)
— TONGEREN —
Telefoon 12.

O.L.V. Hemelvaart

Maria's Hemelvaart.

Toen Christus na zijn glorievolle verrijzenis en Hemelvaart reeds aan de rechterhand zijn Vaders verheven was, was het ingelijks onmegelijk dat zijne moeder van hem zou gescheiden blijven. Aan den dood, heeft zij voorzeker haren tol moeten betalen ; en op het vastgestelde oogenblik steeg, zonder smart, hare maagdelijke ziel ten hemel op. Maar zoo onstuimig bleef in haar lichamelijk hart de drang naar haren Goddelijken Zoon, en tevens zoo machtig werkte de kinderlijke liefde van Jezus tot zijne Moeder, dat de algemeene verrijzenis der dooden ten voordeele van Maria voorkomen werd. Het afgestorven lichaam van Gods Moeder ontwaakte in het graf onder den goed dier wedergadsche en toch eenige liefde ; en herlevende, glorievol, omgeven van de engelen die haar eeuwig dienen zouden, klom Maria met haar verheerlijkt lichaam ten hoogste des hemels op. Gelijk zij op aarde een geweest was met haren Zoon, zoo is zij nu voor altijd met hem in Gods genuchten vereenigd.

Luisterrijke viering.

Dit mirakel der moederlijke en kinderlijke liefde wordt op 15 Augustus gevierd in de Katholieke Kerk, en met welken luister ! In feestgewaad gehuld treden onze priesters tot Gods altaar, en de kerkelijke jubelzangen weerklinken in onze tempels, Maria ter eere ! En hoe schoon is het in de geestelijke plechtigheden, onze katholieke familiën, met moeder, vader, zonen en dochters, door hetzelfde geloof bezield, en in dezelfde liefde tot Maria, allen aan de Heilige Communietafel te zien nederknie en, om zich te voeden met het brood der sterken, waar Christus zelf waarlijk en wezenlijk tegenwoordig is ! Ook voor ons is er geen middel de Moeder af te zonderen van den Zoon, en de eene te vieren, zonder aan Christus deelachtig te worden door eene godvruchtige Communie.

In Triomfstoet.

En dan, in de straten van sommige steden en dorpen, tusschen de vlaggen die vroolijk aan de gevels onzer huizen wapperen, onder de ingetogen tonen der gewijde zangen de afwisselen met 't blijde en opwekkende feestgeschal, is het ons, trouwe kinderen der Moeder-Maagd gegeven den triomfstoet te zien voorbijgaan, die wederom Maria en Christus in een eenige hulde samenvat. Gedragen op de schouders onzer dochters, die Maria eeren en beminnen als toonbeeld der Onbevlekte zuiverheid, verschijnt de Koningin van Hemel en van aarde onder haar volk, dat zij in lief en leed altijd beschut en gered heeft ! En die betoogirg van trouw, die op O.L.Vrouw Hemelvaart tot in de minste onzer dorpen een uiting is van ons voorvaderlijk en waar katholiek geloof, zal ons steeds den steun waard zijn van Haar, die alles vermag op het Hart van haren Zoon en de algemeene Middelares is van alle genaden.

Volksvereering.

In de vorige eeuwen is het altijd de roem van ons volk geweest Maria te eeren in ons bijzonder en ons openbaar leven. Ontelbaar zijn dan ook de Maria-beelden, die de godsvrucht onzer voorouders in onze straten en op onze plaatsen opgericht heeft : en misschien is er geen land ter wereld, waar de congregatiën der Heilige Maagd zoo weelderig als bij ons gegroeid en gebloeid hebben. Een volk, dat Maria bemint, kan niet vergaan ; en hoe woedend ook de aanvallen wezen van den ongeloovigen vijand, die door openlijken oorlog of door verraderlijke judasserjen 't geloof in de harten van ons volk, en bijzonder van onze kinderen zou willen dooden, toch zijn wij zeker van den eindelijken triomf. Tegen hem, die door Maria beschut wordt, zal de hel nooit iets vermogen - En hier is het billijk nogmaals hulde te brengen aan onze kloeke en katholieke vrouwen en moeders, die naar het voorbeeld der Moeder Gods, zich toewijden aan hunne kinderen en ze volgens Gods wet, in eer en deugd opvoeden. De eerste namen, die zij op moeders schoot leeren stamelen, zijn deze van Jesus en Maria !

Moge ons volk altijd met dien echt katholieken geest bezield blijven ! Mogen onze vrouwen immer door hunne daden de liefde betuigen, die zij Maria toedragen !

Leest en verspreidt « DE POSTRIJDER »
De eenzige bladen van Limburg

Doodskisten en wiegen

In Frankrijk en bij ons.

In Vlaanderen zegt men wel eens : « Uit het Zuiden komt niet veel goeds ». En dan bedeelt men dit al wat Frankrijk presteert, vooral van uit het moreel standpunt gezien, meestal zeer verderfelijk is, verscheid op de moraal van Montparnasse en « Le Moulin Rouge », zie de Fransche films de parijsche mode de pornographische drukseils, enz.... Al de uitingen van het Fransche kultuurleven geven den indruk het Fransche volk nog eoper in het moeras der dierlijkheid te willen zuigen dan het te verheffen.

Een volk met een hoogstaande kultuur is een groot volk.

Thans schijnt de Fransche regeering dit te begrijpen en werkt ze het meer en meer.

De maatregelen die getroffen werden om de reeds zoo ver gevorderde ontvolking te stremmen door steun tij huwelijken en geboorten, door den strijd tegen de vruchtafdrijving en de pornographie verdienen de waardeering en de aandacht van elken nabuur. Ook onze Katholieke Vlaamsche Volkspartij heeft niet te blozen het voorbeeld van onzen Zuiderbuur de regeering van ons land voor te houden.

Onze Waalsche landgenooten wijzen bij voorkeur, en soms ten onrechte, op het voorbeeld van Frankrijk. We hoopen dit ze ook mans dit schitterend initiatief zullen aanbevelen en verdedigen. We weten dat ook in Wallonië meer doodskisten staan dan wiegen.

Voor de vier eerste maanden van dit jaar telden de vier Waalsche provincie reeds 6.104 sterften meer dan geboorten. De vier Vlaamsche provincies kennen een geboorteoverschot van 4.681 jongte levers maar dat kompenseert niet het Waalsche tekort, daarbij komt dat het Brussel'sche nog met 1.954 zielen het tekort van Wallonië komt vergrooten.

Ook wij Vlamingen hoeven ons niet blind te staren op het betrokkelijk voordeel dat we hebben op Wallonië want ook bij ons neemt het geboortecijfer af van jaar tot jaar. Van 1925 tot 1935 daalde ons geboortecoefficient met 2.7 per duizend inwoners, van 1935 tot 1936 met 1.5 en de statistieken voor 1939 wijzen op een nog sterkeren achteruitgang. Ook in sommige onze grootste Vlaamsche agglomeraties telden we reeds meer doodskisten dan wiegen : in 1936 betreurde men in de Gentsche agglomeratie reeds 1.5 per duizend sterften meer dan geboorten.

Vlaanderen herutte zich en de regeering steune.

We vreezen dat de lofwaardige pogingen van de Fransche regeering te laat komen, de kanker is reeds te ver ingewreten. Voor ons land echter is het, hoe dringend noodzakelijk ook, nog tijd. Dat de regeering ingrijpe. Niet alleen financieelen steun en redding brengen. Onze regeering moet tevens den strijd aan te binden tegen de schaamteloose uitbaters van de drijften. Moeten we uitwijden over de « vuilbekken » die in vele boekhandels van onze steden wordt verkocht en ten toongesteld ? Moeten we onze stem nog voegen bij de velen die de jongste maanden zijn opgetreden tegen de steselmatige vertooningen van oude schurnige films, die onder nieuwe titels worden afgerold in zekere bekende kinemazalen van Antwerpen, Brussel enz ? Moeten we wijzen op de verklaringen van den Heer Hendrickx, voorzitter van de Koninklijke Vlaamsche Akademie voor Geneeskunde, over de « satanische campagne van de uitbaters der drijften » ? Moeten we herhalen den noodkreet der Katholieke Arbeidersjeugd voor meer zedelijkheid op het arbeidsmidden ?

Financieele maatregelen om kroostrijke gezinnen te steunen zijn noodzakelijk maar blijven vruchteloos wanneer de hernieuwing onzer levensopvatting er niet mee gepaard gaat.

Wat dient er gedaan ?

Sinds lang hamert de K.V.V. erop, en de regeering dient het te weten, dat de grondslag van een gezond en sterk volk ligt bij de volledige ontplooiing van het gezinsleven, dat het gezin de cel is van het sociale leven. Ten buite van het algemeen welzijn dient het gezin beschermd in de geestelijke en stoffelijke voorwaarden van zijn bestaan, van zijn bloei en van zijn ontwikkeling. (Programmaverklaring van K. V. V.)

Het gezinsleven moet versterkt worden door de bestrijding van de onzedelijkheid en de echtscheiding, door het vergemakkelijken van den terugkeer der moeder naar het gezin, door het verzekeren van gezonde huisvesting, door strijd tegen de krotwoningen, peil van verderf voor lichaam en ziel, door de gezondelijke uitbreiding der gezinsvergoedingen, derwijze dat zij worden aangepast aan de werkelijke behoeften door de verdediging van de gewettigde belangen der kroostrijke gezinnen die uitstekende diensten bewijzen aan de natie : voordeelen inzake huisvesting, onderwijs der kinderen, vervoer voor de leden van het gezin, fiscale en militaire vrijstelling, voorkeur bij tekenning van officieele bedevingen, enz.

Dienvolgens wil de K. V. V. :

a) In zedelijke orde :

Het familieleven verstevigen en bevorderen door de zedeloosheid onder alle vormen te bestrijden, door den terugkeer der moeder tot de maardstee te vergemakkelijken ; door het sociale vraagstuk op te losen in het teeken van de familie.

b) In de materieele orde :

De politiek van goedkoope en degelijke woningen ontwikkelen, het verwerven van privaten eigendom vergemakkelijken, het familiaal patrimonium tegen fiscale inpalming beschermen, de wet op den kinderbedslag verbeteren en de talrijke gezinnen bevoordeelingen om, door het toekennen van greater ontheffing van belastingen.

Zeker wat er in ons land kan en heeft gedaan om de ontvolking te bestrijden. Dat er niet gedraald worde tot we, even als in Frankrijk, de ineenstorting nabij zijn.

C. B.

Vacantie !...

De kollezes, de pensionaten, de gesticht..., al de scholen, hebben hun deuren wijd open gezet en als vogeltjes, die plots bevrijden dit het raampje van hun kooi een start, zijn de kinderen uit de klas gevloogen met of zonder prijsboeken onder den arm, maar allemans met vreugde in het hart en blinkende ogen. Triomfantelijk klonk het van hun lippen : vacantie... hoerah !.... het is vacantie !

Spel en leute.

Wat al geluk en verwachting er in dat woord van zeht simpele letters — die ze het heele jaar door voor eozen gehad hebben — gelegen is kan men slechts bij eigen vroeger opgedane ervaringen weten. Vrij te zijn van het dagelijks weerkeerende werk, van de les en van de vertrouwelijkheden van den dwang, wat een geluk ! Werk wordt nu spel en ernst wordt leute.

Alle jaren gaan er zoo duizenden jongens en meisjes naar huis en wachten evenveel blijde ouders op den terugkeer van hun kinderen uit de kostschool.

Ontgoocheling !

Voor beide partijen schijnt een tijd van onbevlekt geluk te zullen aanbreken. En wat zien we dikwijls gebeuren ? De kinderen zijn nog geen week thuis of ze hebben ondervonden dat vacantie toch alles niet is. En vele moeders hebben al tirletjes gezucht : « Was het maar weer school ! » En hoe langer de vakantie duurt, hoe meer de toestand zich spitst tot men ten slotte aan de laatste vakantiedagen komt waarover het aan aanstaande afscheid zijn wezenmoed hangt en de gedachten weer in een andere richting leidt.

Hoe komt het toch dat de vakantie noch voor de kinderen noch voor de ouders wordt wat ze zich ervan voorgesteld hebben ?

In de eerste plaats wel omdat men zich in zijn verwachting de dingen altijd mooier en beter voorstelt dan ze in werkelijkheid of kunnen worden, en men dus onvermijdelijk bittere ontgoochelingen oploopt, — zoo gaat het nu eenmaal in het leven.

Oorzaken van ontgoocheling.

Er zijn menschen die daardoor zich de gelukkigste oogenblikken laten bederven en niet met volle teugen kunnen genieten van wat hen gegeven wordt. Niet iedereen laat het zoo ver komen, maar toch zijn ze zeldzaam, die de dingen kunnen nemen zooals ze zijn en er werkelijk van genieten.

De kinderen hebben gemeend dat de vrijheid die ze zich in de vakantie hebben voorgesteld — in tegenstelling met de gebondenheid aan de wetten en reglementen van oversten en leeraren — nu onbeperkt zijn zal. Maar aldra moeten ze toch ondervinden « dat ze van den regen in den drop » gevallen zijn — of toch zoo ongeveer — omdat nu eenmaal geen gezinsleven mogelijk is zonder een minimum van tucht en orde. En de ouders die in hun blijdschap om de thuiskomst alle onvolmaaktheden hunner kinderen vergeten waren en zich alleen de goede hoedanigheden herinnerden, komen al gauw — wanneer de gelijkenis zich weer in hun verhouding tot de kinderen heeft vastgezet — tot de bevinding dat ze weer een boel last erbij hebben gekregen.

Vooral moeder moet verstand gebruiken.

Zoo wordt dan de vakantie voor de beide partijen niet zoden een tijdperk van overspanning in plaats van ontspanning, wat het toch zou moeten wezen.

Als er van beide kanten geen groote dosis geduld wordt beoefend, niet met verstand tegen zekere gemoedsgesteltenissen wordt te keer gegaan, ja, dan kan het niet anders of de vacantie moet vroeg of laat op een mislukking uitloopen.

En vermits kinderen nu eenmaal kinderen zijn, moet het meer te verstand van den kant der ouders en vooral van de moeder komen, om er over te wiken dat de vacantie kan beantwoorden aan het doel dat ervan verwacht wordt : een ontspanning van zenuwen, een terugwinnen van verloren en een reserve van nieuwe krachten voor het volgend leer- of werkjaar.

Een Prinsesje geboren in Nederland

Eet blijde nieuws.

Zaterdag morgen werd in Nederland de blijde maare verspreid dat er op het Soestdijkpaleis een nieuw prinsesje geboren werd.

Opnieuw is het Nederlandsche volk in blijde feestjubel opgegaan toen het heugelijk nieuws werd verkondigd. Zooals verleden jaar in Januari, heeft dit ons zoo genezen buurvolk met dezelfde blijde hoop de gebeurtenis verbeid, zoo eenvoudig weliswaar, maar ook zoo entroerend.

Voor de afsluitingen van het steenrijke Soestdijkpaleis te Baarn, waar H.K.H. Prinses Juliana zich teruggetrokken heeft hebben ekstra men in den loop der jongste dagen dezelfde talrijke nieuwsgierigen zooals de tijds met de blijde geboorte van prinsesje Beatrix.

Overal waren reeds sterke stakken aangebracht met vaarlaadies van groen en oranje. In de kleinste Nederlandsche dorpjes werd er gepint en gesiend, belusterde menschenophoudend de radiouitzendingen. Tot het heerlijke oogenblik kwam en Nederland opnieuw in vreugdevolle zijn openhartige gehechtheid aan het Huis van Oranje mocht betuigen.

Een nieuw prinsesje is geboren !

Te midden de internationale beroering en onzekerheden incegt dit kleine vredeenvelken in Nederland wat wijte blijdschap en stil geluk : maar ook de sterkste zekerheid dat dit volk, één met zijn groot en rijkrijk Verstenhuis, nooit zal vergaan.

De vriendschapsbanden, welke ons land met Nederland binden, waarvan de heerlijkheid werd bezegeld door de wederzijdsche bezoeken van Koning Leopold aan Amsterdam en Koningin Wilhelmina aan Brussel, worden bij deze geboorte nog nauwer toegehaald, omdat ook wij, spontaan en gelukkig kunnen medejuichen bij deze blijde gebeurtenis, waarom België het Nederlandsche volk zijn oprechte en hartelijkste gelukwenschen biedt.

De namen van het prinsesje.

Maandag had ten paleize Soestdijk de geboorte aangifte plaats van het prinsesje, dat de namen draagt van Irène, Emma en Elisabeth.

De eerste naam, heeft vooral een bijzondere en zinnelijke betekenis in den huidigen tijd. « Irène » komt namelijk van het Grieksch woord dat « vrede » betekent.

« Emma » is de naam van de moeder van Koningin Wilhelmina, eenige jaren geleden overleden.

« Elisabeth » ten slotte is de naam van de grootmoei van het prinsesje, de groot hertogin van Oldenburg.

Daarbij fungeerde als ambtenaar van den burgerlijken stand de burgemeester van Baarn, jhr. van Reenen, terwijl als getuigen optraden, de ministers van staat, dr. H. Colijn, en jhr. F. Beelaerts van Blokland.

De geboorte-akte werd onderteekend door prins Bernhard, door de twee getuigen en door den burgemeester van Baarn.

Na afloop van deze plechtigheid volgde een Hollandsche geslogenheid. Een lakei bracht, in oranjekleurige tassen het « kandeel » aan : warme, gekruide wijn, die uitgegoten wordt over rauwe eierdooiers, en opgediend met suikerwafeltjes.

Men dronk op de gezondheid van het nieuw prinsesje, van haar moeder en van haar vader. Daarna stond de burgemeester recht en de plechtigheid was geeindigd.

Een Nationale Feestdag.

Met groote vreugde werd Maandag de nationale feestdag, ingesteld in Nederland naar aanleiding der geboorte van prinsesje Irène, gevierd door de bevolking. Er heerschte een ware Zondag-temming te Den Haag en Amsterdam. Kinderkoren voerden vaderlandsche gezangen uit. De feesten werden besloten met stoeten, openbare concerten en volksfeesten. Tooverachtige verlichtingen hadden evenzoo plaats.

Zedelijke heropbeuring

Meer dan eens hebben we er op gewezen hoe dringend noodzakelijk het voor ons land is over te gaan tot een werkelijke zedelijke en geestelijke heropbeuring. De morele volksgezondheid heeft in de laatste jaren veel te lijden gehad en de onverkwikkelijke tijden, welke wa nu beleven, zijn evenmin van aard om veel verbetering aan te brengen aan den toestand.

We hebben reeds kunnen vaststellen hoe Frankrijk, door krachtige maatregelen tot een werkelijke heropbeuring is gekomen. De laatste redevoering, uitgesproken door den Franschen minister van geldwezen M. Paul Reynaud, is kens hetzelfd op dit gebied en toont aan welke wonderen er kunnen bewerkstelligd worden door een regeering die wijselijk en krachtdadig het beleid van het land in handen wil nemen.

Ook in België is er veel te meer op dit gebied.

De kansspelen.

Onze minister van rechtswezen M. Paul Janson heeft reeds laten afkondigen, dat hij bij het parlement een wetsvoorstel zal indienen waarbij een strenge regeling van kansspelen wordt voorzien.

Het gaat hier niet alleen om de spelen in casino's, maar tevens en vooral om de talrijke sterne kansspelen, die weekeren over gansch het land en onder alle vormen, maar die vooral tijdens het zomerseizoen een echte plaag zijn geworden bijzonder voor onze badsteden.

Met de wijziging van onze parlement is het zeer wel het geschikte oogenblik om aan de talrijke uitbaters van die kleine kansspelen die meestal vreemdelingen zijn — te laten verstaan dat het nuttelooz is aan te stellen te wijzen, daar er een einde zal worden gesteld aan de schandelijke en schaamteloze uitbating van de spaarcenten van ons volk, want het zijn niet alleen volwassenen die hun geld aan dergelijke spelen verkwisten, maar tevens jongelingen en zelfs kinderen.

Het alcoholverbruik.

Het is tevens noodzakelijk geworden een einde te stellen aan den onzedelijken toestand inzake alcoholverbruik. De wet van 1919 werdt overtreden op de meest schaamteloose wijze over het hoofd gezien. In duizenden herbergen werden verboden dranken geschonken en we moeten er aan toevoegen dat die zeden gehuldigd slijterijen en private clubs zijn ontstaan waar niettegenstaande de alcohol wordt besteld.

We meenen dat een stelsel van vergunning een betere oplossing zou uitmaken voor wat het alcoholverbruik betreft. Zoodoende zou het stoken beter nagegaan kunnen worden en zou de Staat grooter inkomsten kunnen vinden, wat tevens zou toelaten onverbiddellijk op te treden tegen die personen die de wet nog zouden overtreden.

Het verkeer.

Verder is het ook noodzakelijk maatregelen te treffen voor wat betreft het verkeer. De verkeersongelukken worden in België zoo talrijk dat de grote banden, die meestens ernstige verbeteringen hebben ondergaan in de laatste tijden, waarlijk onveilig zijn gemaakt.

Zekere automobilisten zijn niet alleen een gevaar voor zichzelf, maar tevens voor de andere automobilisten en zij kunnen verkeerkelijke rampen verwekken. Zoo kan men niet te streng optreden tegen personen die een auto besturen in staat van dronkenschap.

Dit zijn enkele punten, waaraan zou kunnen verbetering gebracht worden en die voldoening zouden geven aan iedereen.

Internationale Toestand

Tegenstrijdige berichten.

Terwijl in de meeste landen de voorbereiding van de legeroefeningen wordt voortgezet, wisselen hoopgevende en minder gunstige berichten over den internationalen toestand elkander af.

De belangstelling blijft voorzien gevestigd op de gebeurtenissen te Danzig en de vele besprekingen die in Duitschland plaats hebben zullen vermoedelijk ook wel ingegeven zijn door de gevolgen, welke verklaringen van Danzig [illegible] kunnen meebrengen.

Men zal zich nog aan veel tegenstrijdigheden mogen verwachten, die een verrassing in een of anderen zin kunnen meebrengen. Dit is dan ook de reden waarom er rustig doch waakzaam wordt toegezien op het verloop der internationale gebeurtenissen.